

Enviar la Correspondencia a: Cas. Correo No. 8. Sucursal 17 - Bs. Aires.

Redacción y Administración
LEANDRO L. ALEM 14
T. E. 34-1322
Uradne ure od 10-12

N A R O Č N I N A:
Za eno leto \$ 8.—
Za pol leta \$ 5.—
Za inozemstvo 2 dolarja
Posamezna številka 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA SUD AMERICA

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELLECTUAL
No. 297218

CORREO
ARGENTINO
SUCURSAL 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) III.

BUENOS AIRES, 7 DE JULIO (JULIJA) DE 1949

N° 31

OTON ŽUPANČIČ

V soboto 11. junija okoli 5. ure zjutraj nas je za vedno zapustil v Ljubljani, v 72. letu življenja, največji slovenski začasni pesnik Oton Župančič, narodni umetnik, narodni poslanec, član prezidija narodne skupščine narodne republike Slovenije, član srbske prosvetne akademije, častni doktor filozofske fakultete v Ljubljani, častni predsednik društva Slovencev, predsednik društva prijateljev ZSSR in predsednik Slovenske Matice.

Oton Župančič se je rodil v kmečki vasi Vinčici v Beli Krajini, dne 23. januarja 1878. leta. Gimnazijo je dokončal v Ljubljani in filozofsko fakulteto na Dunaju. Leta 1905. je odpotoval v Paris nato v Nemčijo. Tekom študija je obiskal tudi Skandinavijo in Italijo. Spoznal je vse evropske književnike in znal vse evropske jezike. Od leta 1910 nadalje je do svoje smrti vedno živel v domovini. Nastanil se je v Ljubljani, kjer je v začetku delal kot mestni arhivar in nato kot dramaturg in upravnik Narodnega gledališča.

Življenje in delo našega preminulega pesnika spada v najsedanjo zgodovino slovenskega naroda. On je dvignil duh domovinskih borcev, ki so tekom prve svetovne vojne hrepeneli po zedinjenju vseh jugoslovanskih narodov v demokratsko enoto. Opeval je v svojih pesmih, kako je slovenska mladina umirala in trpela leta 1914-18 za interese tujega gospodarja, a od rapalske pogodbe pa do leta 1941. je malo pisal. Ko pa je začela delovati Osvobodilna fronta, je začel na novo pisati in pošiljati našim hrabrim partizanom izvode junaških pesmi, ki so vzpodbujale naše borec na poti do svobode. Po dokončani vojni pa je pisal o zgradnji osvobodjene domovine.

V novi Jugoslaviji, kot redni član Slovenske akademije umetnosti, je bil imenovan za upravnika Zavoda za kulturo slovenskega jezika. Povodom proslave 70. obletnice je dobil naslov "narodni umetnik", in bil odlikovan z Redom narodnega osvobojenja.

Kot pesnik je poleg svoje lirike nam zapustil najlepše stihe za mladino, ne samo za Slovenijo, ampak za vso ostalo Jugoslavijo, tudi v zadnjih dneh svojega življenja je ostal povezan z mladino in ostalimi milijonskimi prostovoljnimi delavci, ki danes gradijo socializem s človekom, ki je imel toliko zaslug v osvobodilni vojni, tovaršem Titom. Zadnji stih Otona Župančiča, priobčen pred mesecem dni v "Književnih novicah", namenjen tovarišu Titu v odgovor na umazane napade, ki se vodi proti naši domovini:

Kaj hoče hrušč in hrušč krog nas?
Petletka naša teče.
Mi kar pustimo času čast!
Petletka naša teče.
Ves naš odgovor, ves dokaz:
Petletka naša teče.

Umrli je velik slovenski pesnik, ponos bratskih in ravnopravnih narodov nove države, sestavljene z revolucionarno borbo, katero je on kot pesnik spremljal vse skozi do končne zmage.

Oton Župančič je bil mojster slovenske besede, najvidnejši pesnik naših dni. Prve stihe je začel pisati in objavljati že pred dobrimi petdesetimi leti, kot šestoselec in se ob prelomu stoletja razvil v najpomembnejšega

stvarnejšemu doživljanju sveta, osrednjim vprašanje narodove usode v času prve svetovne vojne, perečim socialnim problemom. Zlasti odločno pa se je dvignil v obrambo resnice in osnovnih pravic slovenskega ljudstva v knjigi "Zimzelen pod snegom", ki je izšla leta 1945. Tu je v nizu pesmi s skupnim naslovom "Iz naših dni" poveljal naš osvobodilni boj in izpovedal vero v novega človeka in dobo

lirika nove dobe. Temeljne lastnosti njegove osebnosti — pristnost čustva, lahkotnost izraza, razgibanost ritma, slikovitost podob — se jevljajo že v polni meri v knjigi "Čaša opojnosti", ki je izšla leta 1899 istočasno s Cankarjevo "Erotiko" in pomenila oster prelom s preteklostjo. V naslednjih letih se je njegova pesem v knjigah "Čez plan" (1904) in "Samogovori" (1908) miselno in življensko še bolj poglobila in dosegla v zbirki "V zarje Vidove" (1920) svoj umetniški vrh. Osebnostne bolečine, ki so razjedale mladega Župančiča, so se sedaj umaknile

zgrajeno na trdnih socialnih temeljih. Za primer pesmi priobčimo eno izmed tolikih, ki se nanašajo na novo dobo:

TJA BOMO NAŠLI POT.

V globoki rupi v zimskem spanju gadje se premetavajo, v gost klopčič zvit. Mirujte, misli! Skoro že pomlad je, čes bo; vendar me strah je vas buditi.

To srce ustvarjeno je za ljubezen, a vdano sprejme, kar mu dan odmeri; sedaj v sovraštvo hip ga kliče jezen; le malo naj počije v lepi veri:

da je človeštvo vse ena družina, da vse narode en sam up preveva; da blagoslovljena mi domovina v svobodi dela; sanja in preveva;

da je na tleh nasilja in napuha objest; laž, rop, krivica in prevara na brzdi; da pravica ni več gluha, poštenje po temnicah se ne stara;

da ni poniglavost povsod na vrhu, da se ne mora klanjati ji čednost; da je malik trinoštva, znotraj trbel, za zunaj zgubil ves blesk, vso vrednost;

da so zaman sprevodi in parade, strojnice, tanki, puške, bajoneti; da ljudstvo hladno gleda te navade in se ne da na puhla gesla ujeti,

ker ve: Moskva sred kopnega prostranstva široko razprostira čvrste roke, zavedna sebe in svojega poslanstva na krilu zbira vseh plemen otroke.

Najbornejše, ki svojo so besedo napot; zgrešili, komaj se jecjali nareče temno, brati abecedo učil v jeziku dednem. Srečni mali,

ki se jim bliska skoz oči poševne svetloba mlada, znotraj jim prižgana, in se oglašja iz duše jim odmevne puškina pesem, prav jim zaigrana!

O mati novega rodu! V vrtežno nam dobo točiš srčno kri in mleko. Tako topló mi v prsih je in nežno; lej belo brezo za krvavo reko!

Prisojno razcveteno lej pobočeje! Tam naša ladja si pristana išče; našla je v vedrega duha območje, v pastirja Kostje za dostno taborišče,

ki pod stopinjami mu zemlja poje, ko da z nogami strune bi prebiral, poplesujoč na čelu črede svoje, in če bo treba, bo smehljaje umiral. —

Je dan? Je noč? Je mesečina mila preko višin in polnočnih prepadov tišino in utešenje razlila, da v prsih se ne gane gnezdo gadov? —

"Tja bomo našli pot..." Pred sto jo leti je pevec, videc velik, zagledal; o da bi hotel danes nam zapeti! Pa ni mu treba: vse nam je povedal.

Da si takrat bil Bog,
— "Moj Mate, jó, moj Mate";
vzkliknil bil v grob bi njegov:
"Moj Máté, vstani, Mate!"

Pa so ramena in pleča kot skale, tilnik — naloži mu breme nasilnik — nosil ga bo in bo se skrivil; pa so sreča tiha in močna — njihov ponos je brez besed; pa so možje — kot da se niso rodili iz matere, kot da goram se iz bokov izvili so: morajo v svet, in tujina se diči z deli njihovih rok; tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginili — več jih ne doseže naše oko...

Kje, domovina, si? Ali na poljih teh?
še pod Triglavom, okrog Karavank?
Ali po plavžih si, ali po rudnikih?
Tu? Preko mórja? In ni ti meja?

Hotel nekda sem, da bi se razširila,
da bi razpela svoj krog čez zemljo —
glej, in zdaj vidim: silna, brezmejna si,
v daljo kot seme razsipaš svoj plod.

Boš jih kot lastavke k sebi priklicala?
kakor golobe prizvala pod krov?

Oton Župančič je posvetil mnogo
truda in časa v prevajanje iz tujih
jezikov. Prevedel je 15 Shakespearjevih
dram in komedij, Dickensa, Mopasenta,
Čestertona, Floberja, Rostana, Molié-
ra, Puškina in mnogo drugih evrop-
skih del.

Župančič je v svoji starosti dosegel
to najlepše zadoščenje, da se je do-
seglo več, kot si je v mladosti mislil.

Krsta Otona Župančiča bo položena v
skupno grobnico Kette, Cankar, Murn

Njegova beseda ne deluje kot spomin,
ampak kot živ poziv. Pesnik, ki je ve-
roval v bodočnost svojega naroda in
jugoslovanskega, kadar so bili deloma
zaslužjeni in docela razdruženi; do-
čakal je zgradnjo nove socialistične
republike, za katero je dal vse, kar
zmore človek, mojster:

Tudi nam, izseljencem, je v dobi,

ko so iz domovine odhajali prvi par-
niki v Severno Ameriko, z izredno
spretnostjo v pesmi "DUMA" opeval
našo bol.

Naš veliki je narodni pesnik je pesnil
in nam s tem kazal življenje v pravi
luči, tako, da smo bili vedno priprav-
ljeni na žrtve in nepravilike za dosego

Predstavniki znanosti in umetnosti
nosijo krsto s posmrtnimi ostanki
O. Župančiča

tega, kar nam je on v svojih pesmih
na toliko različnih načinov opeval in
svaril.

Naj te dneve naša misel poroma čez
morje v oddaljeno domovino Belo
Ljubljano, da prižge luči in položi
cvetlice na grob našega največjega
mojstra slovenske besede.

Dragi Oton Župančič, naj ti bo lah-
ka domača svobodna gruda in Ti pri-
segamo, v Tvoj časten spomin, da
bomo vedno Te imeli kot zvezdo vod-
nico našega prosvetnega delovanja in
skušali Te posnemati v vseh Tvojih
neštetihih dobrih delih, ki si jih tekom
težkega in dolgega življenja napravil
v prid naroda slovenskega in jugo-
slovanskega sploh.

Kličemo Ti trikratni: Slava! Slava!
Slava!

V. K.

Brezštevlni venci v žalnem sprevodu, ki se je pomikal po ljubljanskih ulicah

9 DE JULIO DIA DE LA INDEPENDENCIA

El país entero celebra con júbilo un nuevo aniversario de la proclama-
ción de su independencia nacional, hecho trascendente como pocos
en la historia de la República.

Desde la gesta histórica del 25 de Mayo de 1810 y hasta la proclama-
ción de la Independencia el 9 de julio de 1816 por el Congreso de
Tucumán, representan seis largos años de lucha por la consolidación
del poder político que han tenido que sostener las fuerzas revolucio-
narias, para desalojar a los representantes del espíritu colonial que
se aferraban al poder para no perder sus privilegios político-econó-
micos. Esos representantes fueron obligados a batirse en retirada pero
no fueron vencidos, así se explica su constante resurgimiento a través
de las páginas de la historia y el corto y agitado período de la pre-
sidencia de Bernardino Rivadavia. Luego el largo y sombrío paréntesis
que la tiranía de Rosas puso al progreso de la Nación.

El Congreso de Tucumán —como dice Mitre— fué la última espe-
ranza de la Revolución, ante la hora incierta, con el peligro extranjero
en las puertas y con la disolución latente en el interior del país, sin
haber declarado siquiera la independencia; se decidió reunir un Con-
greso, que agrupando representantes de todas las provincias, con sede
en la Ciudad de San Miguel de Tucumán, por ser éste el centro
mismo del antiguo Virreinato, dijese al mundo sin ocultamientos que
"las Provincias Unidas del Río de la Plata querían ser libres e inde-
pendientes", arrojando por fin la máscara con que hasta entonces se
habían cubierto los gobiernos de la Revolución.

La independencia del pueblo argentino, conquistada a través de
largas luchas para liberarse del yugo extranjero, ha sido obra del
profundo movimiento popular, mientras que los grandes terratenientes
hipotecaban el país al extranjero, para así poder conservar sus pri-
vilegios. Hoy como ayer están dispuestos a proceder lo mismo, con
el único y exclusivo fin de poder conservar sus privilegios. Pero el
pueblo tiene una fuerza y una capacidad para luchar hasta el fin por
el triunfo de la causa de la liberación económica del país, contra las
pretensiones avasalladoras del imperialismo que quiere dictar los
límites del desarrollo de la economía a fin de adaptarla a sus con-
veniencias monopolistas y transformar el país en reserva de materias
primas y abastecedor de alimentos, y de carne de cañón, con vistas
a la nueva guerra de conquistas que prepara.

La colectividad eslovena, que reside en esta su nueva patria, partici-
pa fervorosamente en la conmemoración del nuevo aniversario de
la proclamación de la independencia nacional, por cuanto sabe valorar
el esfuerzo de lucha por la completa emancipación del pueblo Argen-
tino, porque también los pueblos yugoslavos han luchado a través de
siglos para obtener la independencia y la soberanía nacional que hoy
gozan.

Hoy como ayer, los pueblos luchan para conseguir y afirmar su
independencia económica con lo cual no hacen más que asegurar su
completa soberanía, y ser dueños de sus propios destinos, contribuyendo
así a las afirmaciones cada día más necesarias para el completo afian-
zamiento de la paz entre los pueblos.

PO SVETU

ITALIJA

Stavka poljedelskih delavcev je več
kot po petih tednih končala in delavci
so dosegli upravičene zahteve. Stavka
je povzročila nekaj mrtvih in veliko
ranjenih in škodo, katero so utrpeli go-
spodarji, ker je bilo veliko žita že zre-
lega za žetev, pa gre v visoke milijone.
Dokler ne bo italijansko ljudstvo po-
metlo z veleposestniki, bo imelo vedno
take nepravilike in nesreče.

Italijanska Zveza Pristaniških de-
lavcev je tudi napovedala stavko zah-
tevaajoč povišanje plač. Stavka je tra-
jala več dni, radi česar so razne ladje
odplule iz italijanskih pristanišč z ve-
liko zamudo.

Mladenič Pallante, ki je pred letom
izvršil atentat na komunističnega vo-
djo Togliattija, je bil obsojen na 13
let in 8 mesecev zapora.

10.000 ton žita je z italijansko ladjo
"Parodi" dospelo iz Odese prve dni
tm. To je prva pošiljatev sovjetskega
žita, ki se nanaša na Sovjetsko-ita-
lijansko pogodbo, ki je bila podpisana
meseca decembra minulega leta.

S tem je razvidno, da tudi Sovjetska
zveza sklepa trgovinske pogodbe z dr-
žavami izven "železne zavese", med-
tem ko se Jugoslaviji tega ni dovolilo.

ČEŠKA

Vse svetovno časopisje je v zadnjem
času napolnjeno z novicami o napetem
stanju med vlado in katoliško cer-
kvijo. Vlada zahteva, da se duhovščina
ne vmešava v notranje politične dr-
ž.

zadeve, toda predstavniki katoliške
vere, po navodilu Vatikana, nočejo
kloniti vladnim zahtevam.

NEMČIJA

Železničarska stavka v Berlinu, ki je
bila povzročena s provokacijskim na-
menom in je trajala 39 dni, se je te-
dni zaključila. Delavci so se povrnili
na delo in promet je bil uspostavljen.
Koliko časa bo redno železniški in
cestni promet trajal, je pa dvomljivo.

GRČIJA

V Atenah je umrl v visoki starosti
90 let Tsaldaris, predsednik grške kra-
ljeve vlade. Bil je tiste vrste politikov,
ki niso štedili ne z ljudskimi denarjem-
ne z ljudskimi življenji, samo da so
dosegli svoje cilje: biti vedno v službi
imperialistov, ki imajo vedno dovolj
denarja na razpolago. Tako je tudi
pognal grško ljudstvo v bratomorn
klanje in to v korist tujega kapitala.
Zato pa ne bo grško ljudstvo, za svo-
jim brezsrčnim ministrom nič žalovalo.

ANGLIJA

V Londonu že več časa stavkajo
nedeljah železniški delavci in zahteva-
jo povišanja plač. Ker se pa do danes
ni upoštevalo njih zahteve, se ta kon-
flikt vedno slabša.

Nad 8.000 pristaniških delavcev tudi
stavka v solidarnosti do stavkajočih
mornarjev dveh kanadskih ladij. V
pristanišču je 78 parnikov, ki čakajo
za izkrcanje teže.

NOTA VLADE FNRJ OB ZAKLJUČKU KONFERENCE SVETA MINISTROV V PARIZU

Vlada in narodi Jugoslavije se ne bodo in ne morejo nikoli odreči upravičenim zahtevam za Slovensko Koroško

SVET MINISTROV ZUNANJIH ZADEV JE POGAZIL NAJOSNOVNEJŠE DEMOKRATSKE PRINCIPE PRAVIC NARODA O SAMO ODLOČBI IN PRAVIČNOSTI

Kakor je gotovo znano vsem našim bratcem, je Svet Ministrov zunanjih zadev na konferenci v Parizu zaključil zadevo vprašanja mirovne pogodbe z Avstrijo. S to priključitvijo je Svet Ministrov pogazil najosnovnejše demokratske principe pravic naroda o samoodločbi in pravičnosti. Z ozirom na te sklepe je Svet Ministrov postopal enostransko in nepravilno, kajti zaključil je zadevo brez kakršnega koli posvetovanja s predstavniki naše domovine, dočim pa se je vsak Minister posamezno razgovarjal z avstrijskim ministrom Gruberjem.

Zaključek Ministrov glede vprašanja Avstrije predstavlja veliko krivico napram našemu narodu, posebno pa napram našemu življu na Koroškem, kateri je za časa osvobodilne borbe dokazal svoje demokratsko mišljenje in željo, da bi bil priključen k brat-skim narodom Jugoslavije.

Z ozirom na krivično odločitev mirovne pogodbe z Avstrijo, je vlada FNR Jugoslavije poslala poslanikom Sovjetske zveze, ZDA, Anglije in Francije sledečo protestno noto:

„Vlada FNRJ je delala na to, da bi bila pogodba z Avstrijo čimprej zaključena in vedno izraževala pripravljenost za kompromisno rešitev v cilju dosege sporazuma. Medtem: so vlade ZDA, Anglije in Francije odločno odbijale ustreči FNRJ glede Slovenske Koroške in glede reparacij, zahteve, katere se naslanjajo na demokratske principe o samoodločbi naroda in pravičnosti.

Svet ministrov zunanjih zadev ZSSR, ZDA, Anglije in Francije je na zasedanju v Parizu, ki se je vršilo od 23. maja do 20. junija 1949, izdal sklepe, v katerih so brez kakega pojasnila ovržene opravičene jugoslovanske teritorialne zahteve napram avstrijskim okrajem, naseljenim s slovenskim prebivalstvom kakor tudi jugoslovanske zahteve glede reparacij, s katerimi bi bil deloma povrnjen vsaj mali del škode, katero so narodi Jugoslavije pretrpeli te vojne radi nemško-avstrijske okupacije. Ti navedeni in neopravičeni sklepi proti življenjskim interesom narodov FNRJ je Svet ministrov določil brez predhodnega po-

svetovanja s predstavnikom FNRJ v Parizu, ki jim je bil vedno na razpolago. Medtem, ko so se ministri ZSSR, ZDA, Anglije in Francije posamezno posvetovali s predstavnikom G. Gruberjem.

Tako postopanje in nepravilni sklepi Sveta ministrov zunanjih zadev, so velika krivica za zavezniško državo, ki je dala v borbi velike žrtve na strani antihitleristične koalicije. To nasprotuje principu o samoodločbi naroda, odgovornosti za izvršene vojne zločine in opustošenja ter doprinašajo hud udarec za mednarodno varnost v tem delu Evrope.

Zaradi tega vlada FNRJ, izražajoč voljo naroda, pošilja vladam ZSSR, ZDA, Anglije in Francije energični protest proti tem sklepom Sveta ministrov zunanjih zadev, ki so naper-

jeni proti interesom FNRJ. Vlada FNRJ izjavlja, da smatra omenjeni krivični sklep sveta Ministrov zunanjih zadev, s katerim so ovržene njene opravičene teritorialne in reparacijske zahteve napram Avstriji za nesprenjemljive in vztraja na tem, da se v Svetu ministrov zunanjih zadev pretrese omenjene upravičene zahteve FNRJ napram Avstriji in izreče pravičen sklep v prisotnosti predstavnika vlade FNRJ.

Vlada FNRJ izjavlja, da se FNRJ noče in ne more odreči opravičenim in teritorialnim zahtevam na teritoriju Slovenske Koroške, naseljenim s slovenskim prebivalstvom in zahteva odškodnino od strani Avstrije, za nadoknado povzročene škode za časa prejšnje vojne, kakor tudi drugih opravičenih zahtev napram Avstriji.

IZ JUGOSLAVIJE

O INCIDENTU NA JUGOSLOVANSKO-MADŽARSKI MEJI

Kakor poroča agencija Tanjug, je na področju Bajmok madžarska vojaška izvidnica prestopila mejo in prešla na jugoslovansko ozemlje. Na jugoslovanskem ozemlju se je madžarska izvidnica postavila na prežo med žitom 95 m v notranjosti jugoslovanskega ozemlja. Ko se je približala jugoslovanski izvidnici, so madžarski vojaki začeli nanjo streljati in zadeli jugoslovanskega vojaka Boliča Petra, ki je bil težko ranjen na obeh nogah. Jugoslovanska izvidnica je odgovorila na streljanje in en madžarski vojak je bil ranjen. Drugi madžarski vojak je nato začel vleči svojega ranjenega tovariša proti meji in ga pustil na jugoslovanskem ozemlju.

Naslednjega dne so jugoslovanski

obmejni organi zahtevali od madžarskih, naj bi se sestala mešana jugoslovansko-madžarska komisija, ki naj bi na mestu ugotovila dejstva v zvezi s skega ozemlja. Čeprav je bilo sklenjeno novo težko kršitvijo jugoslovansko, da se bo mešana jugoslovansko-madžarska komisija sestala ob 12. uri istega dne, madžarski predstavniki v tej komisiji niso prišli ob določeni uri na določen kraj.

Ta nova kršitev jugoslovanskega ozemlja, zaradi katere je bil en jugoslovanski obmejni stražnik težko ranjen, jasno kaže, da madžarska vlada še nadalje krši jugoslovansko ozemlje, da bi povzročila nove incidente, ki jih propaganda Informbiroja tendenciozno izkorišča proti Jugoslaviji.

JURIJ DIMITROV UMRL

V sanatoriju v bližini Moskve je dne 2. julija t. l. umrl v starosti 67 let prvi minister Bolgarske vlade in komunistični voditelj Jurij Dimitrov. Bolehal je na jetrih in se od meseca aprila zdravil na tej bolezni v Sovjetski zvezi.

Truplo Dimitrova je bilo postavljeno na mrtvaškem odru v sindikalnem domu v Moskvi, kjer je bila postavljena častna straža, katero je vršil tudi generalisim Stalin in drugi sovjetski voditelji. Milijonska množica se je klanjala spominu pokojnega z mimohodom.

Posmrtni ostanki Dimitrova so bili prepeljani v Sofijo in bili pokopani z velikanskimi svečanostmi.

Pokojni Dimitrov je bil sin preprostega bolgarskega delavca in se je že v mladostnih letih pričel udejstvovati v delavskih organizacijah. Postal je kmalu član CK levičarske social-demokratske stranke Bolgarije in je bil že v 31. letu starosti izvoljen v Narodno skupščino.

Za časa prve svetovne vojne se je Bolgarija pridružila Nemčiji, toda temu koraku se je Dimitrov zoperstavil in bil vsled tega aretiran in zaprt. Po dokončani vojni je organiziral KP Bolgarije in leta 1920 je odšel v Rusijo, kjer je sodeloval v Kominterni in

se ob tej priliki seznanil z Leninom in Stalinom.

Povrnil se je ponovno v Bolgarijo, a je bil leta 1923 radi revolucionarne vstaje izgnan in po izgonu ga je Bolgarska vlada, v odsotnosti, dvakrat obsodila na smrt.

Leta 1933 je bil z bolgarskimi komunisti tudi Dimitrov aretiran v Nemčiji in obdolžen požiga Reichstaga. Tedaj je njegovo ime zaslovelo, kajti med procesom v Leipzigu se je tako spretno in odločno branil, da je iz obtožbenca postal pravi tožilec. Razkrinkal je zločine in grožnje, s katerimi je nacifašizem svetlu pretil ter dokazal, da je nacifašistična vlada povzročila požig Reichstaga. Dosegel je s procesom veliko politično in moralno zmago nad nemškim fašizmom. Pod pritiskom naprednih delavskih množic celega sveta, ki so se odzvale na Dimitrov poziv, je bil tedaj oproščen in takoj izpuščen na svobodo. Odpotoval je takrat v Sovjetsko zvezo.

Leta 1935 se mu je poverilo mesto glavnega tajnika izvršnega sveta Kominterne, katero mesto je vršil do razpusta iste.

Po dokončani zadnji svetovni vojni je bilo Dimitrovu na željo bolgarskega naroda poverjeno mesto prvega ministra, ki je tako po njegovih velikanskih zaslugah postal prvi voditelj bolgarskih narodov.

Zagrebski velesejm

poslanstvu FNRJ v Buenos Airesu, Av. de Mayo 1370-III, tel. 37-4551 in 37-8726 bo predstavljal pregled industrije in kmetijske moči Nove Jugoslavije ter pokazal visoko kvaliteto proizvodnje in proizvodov jugoslovanskih narodov, ki v naporni borbi za izvršitev Petletke ustvarjajo pogoje za nagel ekonomski razvoj svoje zemlje.

Veselejem se bo vršil od 17. septembra do 2. oktobra 1949.

Vse potrebne informacije o Zagrebškem velesejmu se dobijo pri Trgovinskem

GRŠKO LETALO OBSTRELJEVALO JUGOSLOVANSKO VAS

Dne 30. maja je grško letalo tipa "Spitfire" preletelo nekajkrat jugoslovansko vas Skočivir, odvrlo nekaj bomb in jo obstreljevalo s strojnico. Pri tem so bili ubiti trije člani jugoslovanske vojske, drugi štirje pa ranjeni.

Po tem napadu je grško letalo še nadalje letelo nad jugoslovanskim ozemljem, in sicer nad vasi Dobroveni, Bač in Djermijan ter še čez kake pol ure odletelo v smeri proti grški meji. Po nalogu vlade FLRJ je jugoslovansko zunanje ministrstvo najodločneje protestiralo zaradi tega napada pri grškem poslanstvu v Beogradu, zahtevalo od grške kraljeve vlade, naj takoj ugotovi krivce ter jih najstrožje kaznuje in naj izplača odškodnino družinam ubitih in ranjenih.

Ob zaključku protestne note opozarja vlada FNRJ grško kraljevo vlado, da bodo na vsako nadaljno podobno kršitev jugoslovanskega ozemlja odgovorile oborožene sile FNRJ.

PODDIRAJTE

"SLOVENSKI GLAS"

MARŠAL TITO O VLOGI PARTIJE V VOJSKI

Na partijski konferenci gardne divizije je govoril maršal Tito o vodilni vlogi partije v socialistični družbi, posebej o nalogah partijskih organizacij v armadi socialistične države, ki ima velikansko nalogo, da varuje pridobitve ljudske demokracije.

Pojasniti je kako mora armada spojnjevati svoje naloge, da vzgoji vojsko, ki se bo lahko borila proti razrednemu sovražniku, kateremu so partizani v narodno-osvobodilni vojski odvzeli oblast.

Na konferenci je tudi maršal Tito govoril o odnosih med Jugoslavijo in sosednimi državami. Kljub veliki pomoči, ki jo je Jugoslavija nudila Albaniji, kljub odpustom dolgov, ki jih je bila dolžna Bolgarija, kljub spravi, ki jo je Jugoslavija nudila Madžarom, čeprav so ti zakrivali neštete zločine nad jugoslovanskim narodom, so se te države danes najpogosteje obrnile proti Jugoslaviji. Kar je FLRJ zgradila v odnosih med narodi, je bilo naenkrat porušeno. Zato imajo veliko odgovornost vodilni ljudje Sovjetske zveze. Toda izprevideti bodo morali, da so zgrešili, in da samo oni lahko (Nadaljevanje na str. 5)

SLOVENSKI GLAS

LEANDRRO L. ALEM 14 — T. E. 34 - 1322

HORARIO de 10—12 horas

Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.

Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larafaga 2295.

Núm. (števí.) 31 — 7. julija 1949

№ 31

Ob spominih pripravljamo bodočnost

Kjerkoli danes naletimo na rojaka, vsak nam postavlja enako vprašanja: "Kdaj bodo spet odprta naša društva? Kdaj se bomo spet zbirali na naših prireditvah?" Seveda se pri teh vprašanjih vsakemu obudijo spomini na naše prireditve, ki so bile vedno lepo in prav po domače prirejene. Srečali smo se ob takih prilikah s starimi prijatelji in znanci, ki so raztreseni širom velikega mesta in v okolici, ter se v veselem krogu povseli. Res se človeku ob takih spominih razveseli srce, a obenem stisne, ko nimamo odgovora na dana vprašanja. Vemo samo, da je treba čakati in potrpežljivo čakati, ker vsi v tem oziru napravljeni koraki niso do danes obrodili zaželjenega sadu.

Pri takih pogovorih se nam nehote vsilijo v spomin oni lepi časi, ko smo videli na naših odrih one številne zборе, ki so tako krasno zapeli naše blagodejče pesmi; slišali smo samospeve naših solistov, ki so vedno s svojimi nastopi izzvali valove ploskanja, kar jim je bilo tudi edino plačilo za njihovo požrtvovanje. Vzbudijo se nam tudi slike naših malih. Kako nepozabljivi so oni prizori, ko so se po odru vrteli naši najmlajši, naša bodočnost. Iz naših prsi se je izvilo vse, kar srce zadržuje mnoga leta, da pokaže takrat, ko je veselje ali žalost največja. Naše srce je bilo takorekoč na dlani, ko smo otroke gledali od blizu, videli v njih našo mladost in naše naslednike. Ni bilo srca, ki bi ostalo ob takih prilikah neobčutljivo, saj so naši malčki vedno nastopali tako priprosto, kakor jih je narava poslala in večja roka režiserja ali pevovodje naučila. Taki prizori, po otročje in popolnoma naravno izvajani, so nas prenesli za trenutek nazaj tja, kjer so tekla naša mlada leta, kjer ni bilo hudobije, ne sovraštva, in kjer smo se igrali v bližini naše mame in pod pokroviteljstvom našega očeta. Zlati časi, ki se nam obudijo samo ob lepih nastopih naših malčkov. In naše dramatične predstave! Kako lepo so nastopali naši člani, da se nam je zdelo včasih, da se res pred nami dogaja nekaj, kar smo že svoječasno doživeli. Naše krasne deklamacije in druge recitacije, kakor tudi harmonika in vijolina, vse to nam danes vedno bolj živo prihaja pred oči. Bili smo navajeni naših prireditev, kjer se nismo le zabavali, ampak tudi uživali in učili. Da, prav mnogo smo se naučili: lepega petja, lepih iger, deklamacij itd. Zraven pa lepega vedenja in občevarja z raznimi, prej nepoznanimi osebam. Vse kar nas je, z eno besedo, usposabljal za življenje in pri tem uživali tudi veselje in radost. Naši plesi po končanih prireditvah so bili nekaj prav družinskega, ker videli smo mnogokrat plesati mater s sinom in očeta s svojo hčerko, kar je pričalo, da je med njimi in med nami sama zadovoljnost in ljubezen. Mnogo tujcev, ki so obiskali naše prireditve, jih je najprej očaral podan spored, potem pa lepa, neprisiljena prosta zabava, kjer je prišlo do izraza vse naše nedolžno veselje. Seveda ni manjkalo tudi takih, ki so v bufetu zapeli prav po domače svoje klanfarske, kar je pravzaprav vedno neizbežno in dopolnjuje naše skupno veselje.

Ko so okoliščine zahtevale, da je bilo treba nastopiti za našo Primorsko ali napraviti protestne shode, smo se zbrali v velikem številu in jasno pokazali vsemu svetu nezadovoljstvo, da tujec vlada na naši zemlji in da hočemo naši materi Jugoslaviji v naročje. Ko smo sprejeli zastopnike naše domovine, smo jim dokazali, da smo ostali zvesti naši domovini, hvaležni onim, ki so se borili za njeno svobodo, in da ne bomo njih žrtev nikdar pozabili in da bodo ostali vedno v naših srcih, kot svetilnik za vzgled in ponos. Na tisoče se nas je ob takih prilikah zbiralo. Vse je bilo mirno, vse je poteklo tako, kakor se spodobi civiliziranemu narodu. Nikoli nismo dali najmanjšega povoda, da bi nas morala oblast zasledovati, kajti zavedali smo se in se zavedamo, da smo v gostoljubni deželi, kjer uživamo njeno gostoljubnost in zato je bilo in bo vedno naše obnašanje napram njej korektno in pošteno. Nikomur nikdar ni prišlo na misel, da bi se drugače obnašal, ker hvaležnost je bila vedno naša glavna čednost.

Zato se danes noben naš rojak ne more sprijazniti z dejstvom, da so naša društva zaprta. Vsakemu poštenemu izseljencu je znano, kar smo zgoraj navedli, in prav zato ne razume, kje tiči vzrok, da se je zadalo tak hud udarec naši poštini in delavni nasebini, udarec, ki ga nismo nikoli pričakovali. Ne bomo iskali tolažilnih besed, ker smo prepričani, da naše ljudstvo ostane zvesto svojim ciljem. Ko se bodo spet odprla vrata naših organizacij, se bomo spet oprijeli trdnega dela, kakor nekdanj, in začeli, pa čeprav na razvalinah, staro, prenovljeno življenje. Pravimo, prenovljeno, ker zavedati se moramo, da nam je marsikaj manjkalo, in moramo to v bodoče nadomestiti.

Izpopolnili bomo naše vrste z novimi močmi, katere so do sedaj bile samo ob strani. Priključili bomo našemu delu vse, kar čuti z nami in našo domovino; sploh vse, kar čuti, da bije v njegovih prsih jugoslovansko srce. Le na ta način bomo dosegli med nami pravi mir in napredek, katerega si vsi želimo. Seveda bo pri tem treba popustiti tudi na lastni časti, ker posameznik mora biti najprej prerojen, šele potem lahko mislimo na prerojenje skupnosti. Vse stare zasebne zadeve bo treba pustiti pri kraju in se odpraviti na delo za skupnost, dobro oboroženi in s trdnim voljo žrtvovati vse za blagor skupnosti, naše domovine in človeštva. Zato bomo izrabili sedanji neprijetni čas, da se pripravimo za bodočnost, katera mora biti naša. Naša zato, ker smo si jo zaslužili in zato, ker si jo sami ustvarjamo.

PO NASELBINI

POGOVOR Z NAŠIMI ČITATELJI...

PATERNAL, oh, ti sveti Paternal!

Koliko spominov imamo vsi slovenski naseljenci v Argentini na Paternal. Saj smo vsi tam prespali prvo noč v Ameriki. Doživeli prvo srečanje z znanci iz domovine. Dobil prvo delo in — prvo razočaranje. Mnogi prvo ljubezen, prvo sovraštvo, prvo veselje in prvo žalost ter prvo spoznanje, kako smo majčkani v velikem mestu in velikem svetu. Imeli smo tudi prvo društvo na Paternalu in tam prvo veselje, prvo pesem in igre. Ustanovilo se je potem še drugo društvo, tretje itd. Niti ne govorimo o prvi gostilni, ker brez te Slovenci ne moremo po svetu hoditi, zraven pa cela vrsta trgovin in drugih obrti, nekateri od teh so preživeli dobo sedem suhih krav, nekatere pa so morale zapreti vrata pred zobom časa, kateri nobenemu ne prizanesa. Gotovo je le eno, da vsak izmed nas nosi v svojem srečnem spominu na Paternal in kar je glavno, ne more tega nikdar pozabiti.

Tega se zaveda tudi uredništvo Slovenskega Glasa in je radi tega sklenilo poslati na slavni Paternal krdele urednikov, naj bi tam po časnikarski vse izvedeli. Prečitajte, kaj nam v tozadevnem poročilu poročajo naši odposlanci:

Ko smo se po trudapolnem prešanju izkrcali iz kolektiva, se popravili in ogleдали, nam je že od dole mahal v pozdrav tovariš Hilarij K., vsem poznan borec za lepo slovensko pesem v naših zborih, kakor tudi seveda na Paternalu ter nam venomer ponavljal: "čestitam, čestitam, — čestitam za tisti članek na prvi strani v zadnji številki, ki je napisan v kastiljansčini. Da, to je pa res nekaj posebnega." Jaz sem ga dal prečitati vsem mojim prijateljem Argentincem, Italijanom in drugim, pa so mi vsi enako rekli, da niso prav nič vedeli do sedaj od nas, in vsakdo bi lahko rekel, da smo to ali to in oni bi mu bili verjeli, ker niso imeli prilike spoznati naše zgodovine in resničnega stanja v naši domovini. Zato pa vam priporočam, da večkrat priobčite kaj tako lepega in v kastiljanskem jeziku, saj so mi rekli, da bi se naročili tudi na Slov. Glas, če bi vedno prinašal kaj podobnega. Ampak povejte mi, kje ste za vruga vi staknili taka poročila. Saj jaz vedno prebrskam vse tujščinske časopise, pa nisem nikjer videl teh parlamentarnih razprav, katere ste vi tam ponatilsili? — In mi smo mu, seveda brez ponosa odgovorili, da saj ravno v tem imamo prednost, da prinašamo novice in sicer važne novice,

katerih drugo časopisje noče, ali pa ne more prinašati. — Obljubil nam je, da bo vsem priporočal, naj se naroče na Slovenski Glas in nas na to, po slovenski navadi, povabil na kupico dobrega in ... ker je poslušal naš pogovor, je pristopil k nam tudi I. P., vsem čitateljem Slovenskega glasa poznan sodrudič, kateri je spisal nešteto kritičnih in podučnih člankov, ki pa je v zadnjem času vse nekam na žalost popustil, in pripomnil: "pripoznamo, da se je Slovenski glas v zadnjem času nekoliko izboljšal, ampak tudi priznati moramo, da mu še vedno manjkajo vodilni in organizatorični članki, kateri naj bi odprli našemu ljudstvu oči. Saj je edino naše čitajoče ljudstvo, katero potem prenaša svoje vtise med širšo javnost in to je bilo velikokrat v zmoti. Verjelo je velikim črkam nad novicami ali programi, zato je bilo tudi, posebno zadnja leta, velikokrat razočarano. Da se ne bodo ta razočaranja še ponavljala, je treba naše ljudi pripraviti, da bodo razumeli, kje je njih mesto in kako morajo tolmačiti svoje vtise tistim, ki nimajo časa čitati."

Mi smo se s predlogom tovariša I. P. popolnoma strinjali, pa smo ga zato povabili na sodelovanje, ker vemo, da čim več bo moči pri uredništvu, tem boljši bo in lepši bo Slovenski glas. Tovariš I. P. nam je obljubil, da bo v prihodnje posvetil več pažnje Slovenskemu glasu, na kar smo se prav po tovariško pozdravili in se poslovili od Paternala.

POIZVEDOVANJE

Iče se Velišček Jožef, rojen 26. junija 1889 v Imenju, občina Kojsko pri Gorici. Njegova soproga se imenuje Cecilija. Od-potoval je v Ameriko 28. oktobra 1927. Njegov zadnji naslov je bil: Coreo Jujuy, prov. Jujuy. — Kdor bi vedel za zgoraj omenjenega, ga v ljudno naprošamo, naj javi našemu uredništvu.

Išče se Mržek Rozalija, doma iz Sežane (Slovenija). Kdor bi kaj vedel za njen naslov je naprošen, da ga javi uredništvu. Gre za nujne družinske zadeve.

ZALOSTNA VEST

Poročajo nam, da je v Icaño umrla v 72. letu starosti Marija Ban, poročena Ve-ver, doma iz Lokev pri Divači. Dospela je v Argentino leta 1929. Zapušta soproga Janeza, sina Ivana in Antona, v Montevideju hčerko Marijo, poročeno Samsa in Jožefo poročeno Metrofano.

Naj ji bo lahka tuja zemlja! Ostalim naše sožalje.

ARGENTINSKE VESTI

Obrežna policija je v zadnjem času prišla na sled veliki kontrabandistični družbi, katera je uvažala iz Urugvajja v Argentino zraven večje količine opojnih pijač: opij in marijuano, tudi ljudi izraelskega naroda, kateri imajo začasno prepovedan vhod v Argentino, ki pa so s plačanjem velikih vsot, vseeno dosegli svoj cilj. To družbo, ki je bila popolnoma na trgovski način organizirana in je imela svoj sedež v Montevideu, so tvorili Argentinci, Urugvajci in Židje. Posluževali so se obrežnih ladij in tudi zrakoplovi so včasih prišli v poštev, saj so jim veliki zaslužki dovolili vsakovrstni šport. Sedaj so v rokah pravice in bodo imeli čas premišljevat, kako je treba pošteno živeti.

Vsi straci nesposobni za delo in ki nimajo nikakih sredstev za življenje, bodo glasom zakona 13478, člen 9, dobili pokojnino, katera jim bo izplačana potom Fundación Ayuda Social M.E.D. de Perón. Prosilci morajo dokazati, da ne posedujejo nobenih dobrin, ter da so nastanjeni najmanj pet let v Argentini. Zakon velja za Argentinece, kakor tudi za tujce in predvideva podporo: mesečnih \$ 150.— na samsko osebo, staro nad 60 let in \$ 200.— za osebo, ki ima

otroke izpod 18 let, a ona je že prekor-račila 60 let.

Argentinski dirkač J.M. Fangio je dosegel prvenstvo avtomobilskih dirk, ki so se vršile v nedeljo 26. julija v Monzi (Italija). Fangio se je v Monzi odlikoval med svetovno znanimi dirkači in tako dosegel že peto zmago v tem letu. Za bodoče dirke mu razne industrijske tvrdke nudijo na razpolago svoje avtomobile, kakor tudi lepe vsote denarja.

V Buenos Airesu so te dni obhajali 75-letnico ustanovitve živalskega vrta, ki se je ustanovil na vspodbudo F. D. Sarmiento.

Trgovinska pogodba med Argentino in Anglijo je bila na slovesen način podpisana dne 27. junija. Ta pogodba se imenuje "Convenio Anglo Argentino 1949" in predstavlja izmenjavo blaga v znesku 250.635.000 funt sterlingov letno.

Pri podpisu pogodbe je prisostvoval predsednik republike J. D. Ferón, ki je ob tej priliki imel svoj govor.

Vlada je odobrila sklep Poslanske zbornice in senata, s katerim se podaljša do 30. septembra t. l. najemni-daljša do 30. septembra t. l. stanovanjski zakon.

Minister za vzgojo je te dni javil, da bodo v letošnjem šolskem letu ukinjene zimske počitnice na vseh šolah.

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s strani 3)

zdaj popravijo položaj, kajti to stanje koristi lahko samo imperializmu, samo savažnikom socializma.

Toda Jugoslavija gradi dalje socializem in vlaga v izgradnjo velikanske napore, kljub propagandi, ki grmi proti njej čudovite reči. Jugoslavija nima tako močnih propagandnih sredstev, nima tako velikih radijskih postaj. Vendar pa je resnica tista največja radijska postaja, ki prodira v vse količine sveta in bo prodrla povsod.

Kljub vsemu pa položaj Jugoslavije ni slab; pred seboj ima jasno perspektivo: zgraditev socializma. Hrup o vojni so zagnali imperialisti zato, da bi vnesli nemir, saj ni nihče pripravljen vojskovati se. Zaman je Atlantski pakt, zaman vse hujskanje na vojno, ker jo ljudstva nikakor ne žele.

Ob priliki obletnice znanega spora med Jugoslavijo in Kominformom. Dne 28. junija t. l. je "Borba", glasilo KPJ, prinesla članek, v katerem pravi, da so se ponesrečili vsi napadi na Jugoslavijo ter da jugoslovanski narodi grejo svojo pot k izboljšanju. Pravi nadalje, da so njeni "prijatelji" hoteli napraviti iz Jugoslavije deželo, ki naj bi jih zalagala s sirovinami in poljedelskimi pridelki ter preprečiti njeno industrializacijo na ta način, da bi s silo odstranili sedanje vodstvo, kar pa se jim ni posrečilo.

Za 17 tisoč otrok pripravljajo letovanje v Sloveniji. Tega letovanja bodo deležni tudi otroci iz Trsta, Gorice, Kopra, Koroške, LR Hrvatske in Bosne.

50 letnico smrti pesnika Dragotina Ketteja so s svečanostjo počastili v Novem mestu. Vršila se je razstava njegovih rokopisov in "Kettejev večer" s peštrim sporedom. Odkrili so tudi spominsko ploščo na hiši, kjer je pesnik stanoval.

Špijoni od Sv. Jošta nad Vrhniko župnik Ramšak Frane, Tome Alojzij in Jeglič Stanko ter njihovi sodelovalci so bili obsojeni na večletne kazni, ker so med vojno sodelovali s četniki in izdajali partizane, po vojni pa nadaljevali svoje izdajalsko početje v škodo socialistične Jugoslavije.

Uradno so obiskali Slovenijo Hrvat-

ski književniki v prvih dneh junija. Njihovo bivanje v slovenskih krajih je nov doprinos za krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov.

Ime padlega narod. heroja Franca Rozmana-Staneta nosi novo ustanovljena kmetijska obdelovalna zadruga v Pirničah pri Medvodah.

Ljudska skupština LR Srbije je izglasovala zakon o razdelitvi republike in oblasti.

Komite za zaščito ljudskega zdravja pri zvezni vladi FLRJ organizira obsežno zdravstveno službo proti širjenju epidemij.

Na dan jugoslovanskega letalstva je priredil maršal Tito sprejem. Letalci so ob tej priliki podarili maršalu model avijona.

Macedonci so poslali maršalu Titu ob njegovem rojstnem dnevu pozdrav, v katerem poudarjajo Titove zasluge za popolno svobodo in enakopravnost, ki jo Macedonci uživajo danes v FLRJ.

Oblak se je utrgal 18. maja nad Beogradom, kar je povzročilo veliko poplavo: 4 osebe so pri tem izgubile življenje.

Višjo šolo za zunanjo trgovino so ustanovili v Beogradu. Šolanje bo trajalo dve leti, študentje pa bodo dobivali štipendije ministristva za zunanjo trgovino ter drugih ustanov, ki se bavijo z zunanjo trgovino.

Iz oljnih škrljavcev so začeli pridobivati nafto v Aleksincu v Srbiji. To je prvi rudnik te vrste v Srednji Evropi in na Balkanu.

V ljubljanskem filmskem podjetju "Triglav" so že v februarju montirali prve projektorje izdelane v Kranju v tovarni Iskra.

Jadran film v Zagrebu je izdelal nov umetniško dokumentaren film v barvah: "Jugoslovanski plesi".

V NR Sloveniji se je v letih 1947 in 1948 število osnovnih šol zvišalo od 880 na 1.189. Konec lanskega leta je bilo v Sloveniji 55 sedemletk, 43 nižjih in 24 višjih gimnazij. Osnovnih, srednjih in višjih šol je bilo v šolskem letu 1947-48 v vsej Jugoslaviji skupno 14 tisoč 403 s skupnim številom učencev 2.109.892.

Založniško podjetje za umetniško književnost v Sovjetski zvezi je izdalo poleg ostalih del pisateljev slovanskih držav tudi zbirko zbranih pesmi največjega slovenskega pesnika Francéta

Nova kampanja za "Slovenski glas"

Uprava SLOVENSKEGA GLASA, sporazumno z uredništvom, je sklenila napraviti NOVO KAMPANJO za pridobitev naročnikov, oglaševalcev, kakor tudi za nabiranje za tiskovni sklad. Ako hočemo zagotoviti redni izid lista, nam v prvi vrsti manjkajo denarna sredstva, katera so v zadnjem času zelo pihla. Razpust naših organizacij, zaprti prostori, kjer se je nahajala prej uprava, kakor tudi uredništvo, vse to je vplivalo, da smo v zadnjem času izgubili osebne in pismene stike z našimi naročniki. . . .

Da izboljšamo finančno stanje naše uprave, se obračamo na naše stare in zveste naročnike in prijatelje, da pridobe za naš list novih naročnikov. V ta namen smo sklenili, da jih za njihov trud nekoliko obdarimo in sicer v eno lepo slovensko knjigo najnovejše izdaje vsakemu naročniku, kateri nam pridobi vsaj dva nova naročnika. Kdor pa pošlje na upravo vsaj pet naročnin starih naročnikov, bo tudi dobil v dar lepo novo slovensko knjigo. Ako bi kdo pridobil več novih naročnikov ali pa nabral precej stare naročnine, se mu bo nagrada računala po istem ključu.

V zadnjem času smo tudi poslali nekaterim našim naročnikom pisma, kjer jih naprošamo sodelovanja in pomoči. Naprošamo torej vse tiste, kateri ste prejeli naše pismo, da nam blagovolite odgovoriti ter obenem priložiti svoje opombe, katere smatrate za potrebne, da bo naša kampanja čim bolj uspela. Kdor se pa počuti potrebnega pri tej akciji in ni prejel našega pisma, naj nam to javi in mu bomo takoj poslali potrebna navodila, kakor tudi tozadevno pooblastilo.

Ker ne moremo, radi znanih razmer, v dotiko z vsemi našimi prejšnjimi sodelavci, naprošamo vse, katerim je količkaj naš list pri sreči, da nam pismeno javijo, da so pripravljeni sodelovati pri SLOVENSKEM GLASU tudi v bodoče. SLOVENSKI GLAS je in mora ostati last skupnosti in zato pozivamo na sodelovanje vse naše stare naseljence. Potruditi in žrtvovati se moramo, da ohranimo naše edino glasilo, katero je v teh težkih časih edina vez med nami, ki nas bodri, uči in spominja ter prinaša novice iz naše ljube domovine.

Na delo, da bo NOVA KAMPANJA čim bolj uspela!

Uprava

Prešerna. V zbirki Prešernovih pesmi je na prvem mestu znana "Zdravica", nato "Sonetni venec", zgodovinska poema "Krst pri Savici", balade in romance. Knjiga je izšla v nakladi 10 tisoč izvodov.

500.000 dinarjev posojila je Jugoslavija odločila za cono "D" Svobodnega tržaškega ozemlja. Obenem je vlada FLRJ ponovno obtožila Italijo in ameriško poveljništvo o kršitvi točk mirovne pogodbe.

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugia

Atiendod: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Dr. Francisco José Cespa

DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5096
T. A. 50 - 5782

SLOVENSKA BABICA

Filomena Benes de Bilek

LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

**Zobozdravnika
Dra. Samoilovič**

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Čedermac"

(Nadaljevanje)

Ni ga našel. Da je odšel malo prej in se vrne šele zvečer. Saj tega je skoraj pričakoval, ni ga jezilo. Razdražila ga je psovka, ki je priletela za njim, ko je zamišljen stopal med hišami ob široki cesti. Zlecnil se je in se v hipu okrenil, pogrelo ga je bilo v dno duše. Občinski tajnik Pentasuglia, človeček temnega obraza, je izpred svojega urada z mržnjo v očeh gledal za njim. Zbal se je kaplanovega ostrega pogleda, se okrenil in stopil skozi vrata. "Bojazljivec!" je Čedermac razsrjen zaklical za njim. "Vrže kamen iz zasede, potem pa se potuhne ko paglavec." Palica mu je vso pot trdo pela ob cesto, glasno je godrnjal skozi zobe. Navdajala ga je jeza, a obenem bridkost in začudenje. Ali sega sovraštvo res že tako daleč, da ga sme vsak pes obljajati na cesti? Vsa leta se mu kaj takega ni primerilo. Bilo ga je groza ob misli na bodoče dni, ki bodo od jutra do večera zastrupljeni z mržnjo. Morda pa ima to še kak drug, zlovesč pomen. . . .

Trobljenje za hrbtno ga je zdramilo

iz misli. Stopil je na rob ceste, tedaj je zavora zaškrtala, avto se je ustavil tik njega, da se je preplašen ozrl.

Bil je zdravnik, Sicilijanec, ki se je trikrat na teden vozil po dolini in po vaseh. Mlad človek kodrastih las in olivne polti; male črne oči so mu živahno vrtale v človeka. Srečala sta se bila že v Lipah in se bežno pozdravila. . . . Zdaj je odprl vrata in mu v nasmehu pokazal bele zobe.

"Prisedite, prečastiti!"

"Ne, hvala," se je pobranil Čedermac. "Saj lahko hodim."

V resnici ga je bila pot utrudila; bil je še ves s laboten. Hkrati pa bi bil rad sam in si v tem trenutku ni prikrival tihe mržnje do teh ljudi.

"Čemu bi hodili v tem vetru? Do klanca vas potegnem."

Kaplana je vlnudnost premagala. Prisedel je. Zdravnik je bil priljubljen med ljudmi, rad se je od srca zasmel; trudil se je, da bi z bolniki spregovoril kako slovensko besedo. . . . Sicilijanec je vozil počasi; nekaj časa sta molčala.

"Prečastiti," se je zdravnik za trenutek ozrl na Čedrmaca. "opozarjam vas, pa ne zamerite, da bōdite previdni! Pazite se!"

Kaplan se je zavzel, ni ga razumel; obšla ga je hvaležnost, obenem plahost.

"Pred čim naj se pazim? Zakaj?"

"Ne vem." Sicilijanec je skomizgnil z rameni. "Samo to vem, da se nekaj pripravlja proti vam. Kaj, ne vem. Le mimogrede sem ujel. Ne zaupajo mi."

Pokazal je bele zobe in se zopet zresnil, napeto strmel na cesto, ki je delala oster ovinek. Čedrmaca je spreletel m raz po hrbtnu, vendar je skrival prepadenost.

"Tu nič ne pomaga," je rekel s senco potrnosti v glasu. "Saj poznate bajko o volku in jagnjetu. Pij vodo kjerkoli, volku jo boš kalil in te ima pravico požreti."

"Maledetto!" je Sicilijanec zaškrtal z zobmi. "Namesto da bi pošiljali v te kraje najboljše ljudi, so se zbrale tu po večini propalice in nevedneži. Sramujem se, ko vidim, kaj počenajajo z vami. Boli me, ko vem, da nas sodite po teh izvržkih in nas sovražite."

"Ne," je rekel Čedermac. "Nihče vas ne sovraži."

"Pač, sovražite nas," je zdravnik stresnil z glavo. "Saj se temu ne ču-

* Prekleto!

dim. Tudi jaz bi sovražil vsakogar, ki bi tako počenjal z menoj."

Čedrmac je molčal nekaj trenutkov. Besede so mu bile v uteho; zasramoval se je mržnje, ki mu je še malo prej zastrupljala kri.

"Hudo nam je, to je res," je spregovoril. "Toda naroda zaradi tega ne sovražimo. Saj vemo, da niste vsi istih misli. Narod ni kriv."

Avto je bil zavil na stransko cesto in vozil med dvema vrstama dreves. V vrhovih je šumelo. Po zraku je plaval oblak listja kakor jata rjavih ptic.

"Narod ni kriv," se je oglasil zdravnik po daljšem premolku. "Ali pa tudi je. V tem si še nisem na jasnem. Narod menda le ni popolnoma neodgovoren. Ali soglaša, ali pa je prebojazljiv, da bi se uprl zlu. Oboje je slabo. Oboje ga obtežuje z enako krivdo."

Pređen je Čedrmac utegnil še kaj reči, se je avto že ustavil ob klanecu, ki vodi proti Vrsniku. Čedrmac je izstopil in si klobuk potegnul globoko na uho; da mu ga ni odnesel veter. Psovka ga ni več pekla, čutil se je poživljenega. Zdravniku je toplo segel v roko, imenoval ga je: "Caro amico!"** Z lahnim srcem je stopil po klanecu.

** Dragi prijatelj!

Poziv na registracijo državljanov FLR Jugoslavije

Poslaništvo FLRJ nam je poslalo ta poziv s prošnjo, da ga objavimo. Pri tem opozarjamo naše čitatelje, da ga dobro preudarijo, ker je velike važnosti in da napravijo v tem smislu svojo dolžnost. Poziv se glasi:

Glasom člena 11 Pravilnika za izvršenje Zakona o državljanstvu FLRJ z dne 25. novembra 1946, je treba izvesti evidenco vseh državljanov, ki žive v inozemstvu, torej tudi v Rep. Argentini. V to svrhu pozivlja Poslaništvo FLRJ v Buenos Airesu vse jugoslovanske državljane, da se prijavijo Poslaništvu, calle Charcas 1705, z zahtevom, da bodo vpisani v državljansko knjigo FLRJ, ki jo Poslaništvo vodi. Prijave se morajo predstaviti v triplicatu s tremi slikami, in sicer na posebnih formularjih, ki se dobijo na Poslaništvu. Te prijave morajo biti izpolnjene na pisalnem stroju ali pa z jako čitljivim rokopisom v enem izmed jezikov, katere govore narodi FLRJ. K prijavi je treba priložiti dokaze, kot so: star potni list, staro spričevalo o državljanstvu, domovnica, osebna izkaznica, izvlečki iz matičnih knjig itd. Glasom čl. 12 Pravilnika so te prijave proste vseh taks (pristojbin).

Kjer pride v poštev zakonski par jugoslovanskih državljanov, morata oba zakonca napraviti vsak posebno prijavo, dočim se mladoletni otroci vpišejo na prijave zakoncev-staršev.

Otroci, ki se prijavijo potom svojih staršev, morajo dati sledeče podatke svojega očeta: zadnje stanovanje v Jugoslaviji, bivšo pristojno občino, kraj in datum rojstva, kakor tudi sedanje njegovo stanovanje (bivališče). Poslaništvo pripominja, da glasom zakona o državljanstvu FLRJ od 1. julija 1946 se smatra jugoslovanski državljan otrok obeh roditeljev jugoslovanskih državljanov.

Žena, ki se prijavi potom svojega moža, mora dati sledeče podatke o njem: kje in kdaj je rojen, kdaj in kje je bil sklenjen zakon, kakšno državljanstvo je imela pred zakonom, bivšo pristojno občino od moža in njegovo sedanje bivališče, kakor tudi zadnje bivališče v Jugoslaviji.

Poslaništvo pripominja, da so tuje državljanke, ki so se poročile z jugoslovanskimi državljani pred 6. aprilom 1941, a niso o priliki poroke zadržale prejšnjega državljanstva, postale jugoslovanske državljanke na osnovi čl. 10 zakona o državljanstvu iz leta 1928 v zvezi 35 st. I zakona o državljanstvu FLRJ. Tuje državljanke, ki so se poročile z jugoslovanskimi državljani po 6. aprilu 1941. leta, niso s poroko pridobile državljanstva FLRJ.

Izpolnjene prijave bo Poslaništvo dostavilo pristojnemu organu v domovini, ki bo določil potrebno rešenje o državljanstvu posameznika, na kar bo posameznik vpisan v knjigo državljanov FLRJ v inozemstvu. Ko bo vse to natančno vpisano, bo Poslaništvo izdalo posameznikom naše potno dovoljenje izseljenski potni list).

Ta registracija je potrebna zaradi tega, ker mnogi naši izseljenci niso prijavljeni Konzularnim zastopstvom, kar posebno pri iskanju pomoči in zaščite jim lahko prinese težkoče, ker se ne more takoj ugotoviti, ako je dotičnik smatran kot jugoslovanski državljan, a zraven tega obstoja nevarnost, da se lahko zgubi državljanstvo FLRJ.

NIHČE NE BO V BODOČE MOGEL DOBITI NAŠ ZAASNI POTNI LIST ALI REDNI POTNI LIST, AKO SE PREDHODNO NI PRIJAVIL ZA REGISTRACIJO NA POSLANIŠTVU.

Pripominjamo, da so te prijave obvezne za vse jugoslovanske državljane v Republiki Argentini, vključujoč tudi tiste, ki so se prijavili Poslaništvu pred sedanjo registracijo, kakor tudi vsi rojeni na novo priključenem ozemlju v FLRJ (Istra in Slovensko Primorje), kateri so že svoječasno predstavili Poslaništvu izjavo, da žele postati državljani FLRJ (optiranje).

Iz pisarne Poslaništva FLRJ
v Buenos Airesu

**SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIĆ**

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
T. E. 757 - Santos Lugares - 271

Ta večer se je Čedrmac še dolgo zasedel pri petrolejki; v drevju pred hišo je šumel veter in zdaj pa zdaj zamolklo udaril v šipe. Pisal je neko prošnjo v italijanščini. Tehtal je besedo za besedo, stavek za stavkom, kakor da zavisi uspeh od sloga.

Bilo je že pozno, ko se je odpravil spat. Stopil je v spalnico, tedaj ga je nenadoma obšel nerazumljiv nemir in mu vzburkal dušo. Kaj to pomeni? Ali je bila prejšnja uravnovesenost le samoprevara? Bilo mu je, kakor da mu je ohlapnilo telo. Precejeval je svoje moči, predolgo je bedel. Ali pa mu je kozarec vina, ki ga je bil popil, težko legel v kri.

Postavil je svetilko na mizo in stopil do okna. Šum vetra, ki je nosil listje, veje dreves so se bičale med seboj. Hlad ga je spreletaval po telesu. Pogled mu je s plaval na vas. Le v dveh, treh hišah so še svetili. Noč je bila temna, a se mu je začela svetliti pred očmi. Izza gore n a vzhodu je vžrel mesec in ves rdeč obvisel nad obzorjem. Pokril ga je oblak, a še je znova splaval izza njega. Pokrajino je pokrivala medla svetloba; bila je kot pajčevina, v kateri se svetijo drobne, rosne kapljice. Zvezde so bile pobledele, oblaki so se podili kot strahotne, bele pošasti. Globoko v dolini, kjer je oko le slutilo cesto, je Čedrmac zagledal luči avtomobila. Sledil jim

je s pogledom, ki so se v dveh dolgih, svetlih pramenih obračale po pokrajini, dokler niso utonile za obronkom.

Tega se je zavedel le napol, misli so mu bile drugje. Še nikoli si ni tako strastno zaželel počitka kot ta trenutek. Ne samo za nocojšnjo noč, ampak za dolgo... Kaj se godi z njim? Zavedel se je in se bojeval proti grdemu občutku onemoglosti. Da bi se zamotil, je stopil k omari, v kateri so stale njegove najljubše knjige. Kolikokrat so mu bile v uteho! Koliko samotnih noči edine družice! Njihova skrivnostna lepota ga je odvracala od vsega zemskega in ga presajala v duhovni svet. Čutil je, da to noč ne bo mogel zaspati. Ali pa bo spal le po vrhu, mučno, v težkih sanjah. Z branjem se bo zamotil. Gledal je, izbiral je, kaj bi vzel v roko. Marsikateri napis ga je spominjal na mater, ki mu še ni šla iz srea. Pri tem mu je roka z ljubeznijo šla preko knjig, kakor da bi jih pobožal. In vendar ni našel knjige, ki bi se v tem trenutku prilegala njegovim občutkom. Na slepo srečo je segel po prvi, a jo je takoj zopet postavil na prejšnje mesto. Vzdihtil je in zaprl omaro.

Pa se je nenadoma razhudil sam nad seboj. Kakšni neumni občutki pa so to, ki se jim vdaja? Počitka je

PRIMORSKE VESTI

**FAŠISTI IN VIDALIJEVCI SO DO
KRVI PRETEPLI EUGENIJA
LAURENTIJA**

Skupina fašistov in Vidalijevih frakcionošev je poskušala s silo preprečiti veliko zborovanje, ki ga je v predvolilni kampanji organizirala Slovensko-italijanska ljudska fronta v Narodnem parku v Trstu. Navzlic kričanju, žvižganju in grožnjam fašistov in Vidalijevi frakcionošev je govornikom na zborovanju uspelo govoriti zborovalcem.

Po končanem zborovanju so skvadre fašistov napadle in do krvi preteple nosilce liste slovensko-italijanske ljudske fronte Evgenija Laurentija. Policija, ki bi morala zaščititi zborovalce, je bila pasivna in ni intervenirala niti takrat, ko so pričeli fašisti metati kamenje na navzoče zborovalce.

**LJUDSTVO JE Z LASTNIMI NAPORI
ZGRADILO GLEDALIŠČE V KOPRU**

Živo razgibano je kulturno življenje v conj B Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je pod upravo Jugoslovanske armade. V Kopru, središču tega področja, so odprli popolnoma prenovljeno gledališče. Nekoč so obiskovale to gledališče plemenitaške družine, ki pa so v novem času odmrle. Za delovno ljudstvo ni bilo tedaj prostora v tem gledališču. Sedaj pa si je ljudstvo cone B z lastnimi napori prenovilo gledališče, ki bo postalo osrednji kulturni dom Slovencev, Italijanov in Hrvatov. Tukaj se bo kovalo bratstvo Slovanov ter Italijanov. Istrsko ljudstvo je občutilo otvoritev gledališča kot svoj praznik in je prihitelo k tej svečanosti iz vseh vasi koprškega področja. Zastopniki Hrvatov, Italijanov in Slovencev so izrazili svoje toplo priznanje jugoslovanski vojaški upravi ter

**BAZAR "DANUBIO"
D. UGLESSICH**
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

**Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc**
Villarroel 1476 U. T. 54-5172

**ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN**
Bernaldez 1550 Buenos Aires

ljudski oblasti in njunim vnetim kulturnim prizadevanjem. Gledališče v Kopru bo ob gostovanju gledaliških ansamblov iz Trsta, Ljubljane, Reke in Zagreba posredovalo istrskemu delovnemu ljudstvu blagodejne pridobitve prave kulture in umetnosti. Ljudstvo cone B se raduje ob tem važnem kulturnem dogodku, ki ga vodi naprej k nadaljnjemu razvoju in napredku.

NE BOSTE IGNORIRALI SLOVENSČINE

Nekaterim gospodom v Trstu ne gre v glavo, da je fašizem propadel in da je konec fašističnih metod. Predsednik cone Palutan in tržaški župan Mijani ne mavenščini, ki jo čisto enostavno na vsak rata v svojih razglasih ničesar slišati o slokorak ignorirata. Tako je bilo tudi z navodili in razglasom v zvezi z volitvami, ki bodo v Trstu. S takšnim ravnanjem kršita predstavnika cone in mestne uprave določila mirovne pogodbe z Italijo. Kako je neki z zagotovili demokratičnih in svobodnih volitev na področju anglo-ameriške cone Svobodnega tržaškega ozemlja, če se nekateri gospodje, ki so na čelu uprave, niti sedaj, štiri leta po zlomu fašizma niso sprijaznili z mislijo, da je treba upoštevati tudi enakopravnost Slovencev ter osnovne pravice slovenskega prebivalstva na tem področju?

GONJA PROTI SLOVENSKEMU ZADRUŽNISTVU SE NADALJUJE

Goriški Slovenci se moramo sedaj boriti za svojo nabavno in prodajno zadrugo. Že 27. oktobra 1947 je namreč ta zadruga vložila prošnjo na goriški občini, da ji dovolijo prenos obrtnice iz Vrtočbe v Gorico, ker je ta del goriške občine prišel pod Jugoslavijo. Občinska komisija v Gorici je prošnjo zavrnila, prav tako Pokrajinski upravni odbor. Goriška nabavna in prodajna zadruga se je proti temu krivičnemu postopku pritožila na Državni

**MERCADO
"Las Magdalenas"
CARNICERIA — RAUBA R
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276**

TRADUCTOR PUBLICO
Esloveno, servio-croata, checoslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones.
San Lorenzo 937, Rosario (Sta. Fé)

potreben in spanja. Ko bo zjutraj vstal, se bo samemu sebi posmehtil. Slekkel se je, upihnil luč in legel, sklenil roke in tiho molil. Pogosto se je zatekel k molitvi, da bi laže zaspal; zdaj pa je m olil iz dušne potrebe iz čudne bojzani in nemira, ki mu je obteževal srce. Pogled mu je nehotе splaval po sobi. Okna so se svetila, prameni mesečine so se usipali na strop in na stene... Bil je še deček, ko se je kdaj pa kdaj prebujal v mesečnih nočeh, strmел v svetlobo in sence; bilo mu je tako skrivnostno lepo, a obenem ga je tresla groza. Zdaj je nenadoma zastrmel v liso od vlage, ki se je odražala na stropu. Imela je čudovito podobo — spominjala ga je na zver iz apokalipse. Besede očenaša so se mu ustavile, polagoma so se mu izgubile tudi misli. Začumel je...

Iznenada ga je nekaj prebudilo, da se je bolešno zdrznil in odprl oči, srce mu je burno razbijalo. Napeto je prisluhnil; zunaj je v presledkih šumel veter, kakor da bi se voda v sunkih zaganjala v veliko kotanjo. Ali se je motil? Ali so bile le sanje? Znova je zaprl veke, v tistem trenutku je zopet priletelo v okno, pesek je zazvenel v šipe. Prej je bil še napol v dremavici, a zdaj ga je predramilo do mozga. Dvignil se je na postelji in zastrmel v okno.

Čemu se tako plašiš? Pomilovalno se je nasmehnil. Ali je mar prvič, da ga kličejo sredi noči? Spovedovat pojde. To mu je bilo skoraj po volji. Pot v kako samoto ga bo raztresla in razvedrila, hoja po strmih utrudila, da bo trdno prespal ostanek noči. Vstal je in se naglo oblačil v mesečini. Kdo želi zadnje tolažbe? V duhu je naglo preletel vso vas, nikjer kakega bolnika. Pač — stara Breškonka zadnji čas ni več zahajala v cerkev.

Odprl je okno, ki je gledalo na dvorišče. V senci je stal možki in gledal navzgor.

"Ti si, Breškon? Takoj."

"Ne," se je oglašil mož. "Nisem. Stopite dol!"

Kdo? Ni ga spoznal. To ga je nekoliko osupnilo. Morda se je zgodila kje nesreča. Ali pa ga res kličejo v kako samoto.

"Spovedovat?" je vprašal. "Kam?"

"Ne, ne, gospod!" Oni spodaj je govoril pritišano, da ga je komaj razumel. "Pridite dol! Naglo!"

Čedrmaca je obšla nejasna slutnja, da so ga mravljinci spreleteli po telesu. Tiho, po prstih je stekel po stopnicah v vežo. Odklenil je vrata, ki so vodila na dvorišče.

(Nadaljevanje)

svet. Ozji občinski odbor je predlagal obšinskemu svetu, da naj občina vztraja na svojem stališču tudi pred Državnim svetom. Zastopnik demokratične fronte Slovencev je na seji občinskega sveta obsodil gonjo proti slovenskemu združništvu in proti vsem drugim slovenskim gospodarskim organizacijam. Ugotovil je, da je stališče goriškega občinskega odbora povsem neumestno in krivično, zlasti danes, ko govorimo o potrebi mirnega sožitja med obema narodoma in ko je treba misliti na pereče potrebe gospodarskega razvoja Gorice. Značilno je, da je goriško županstvo izdalo nove obrtne dovolilnice raznim osebam, ki so podobno kakor Goriška nabavna in prodajna zadruga prenesli svoje dovolilnice z ozemlja, ki je bilo priključeno k Jugoslaviji v Gorico. Besede predstavnika demokratične fronte Slovencev so vzbudile živahno diskusijo. Tudi ob tej priliki se je pokazalo, da imajo nekateri gospodarji v goriškem občinskem svetu še zmerom občutljiva ušesa, ki ne morejo prenesti slovenske govornice. Kljub sklepu, da bo goriška občina tudi pred Državnim svetom branila odklonilno stališče glede dovoljenja prenosa obrtne v Gorico, bodo Slovenci nadaljevali svoja prizadevanja za okrepitev svojega združništva in svojih združnih organizacij.

TUDI NA UPOKOJENCE SO POZABILI

Obupen je položaj 27.151 tržaških upokojencev. Koliko so že govorili in pisali o tem vprašanju. Nešteto je bilo obljub o povišanju pokojnin, ki so naravnost strahotno nizke in ki bi zadoščale najbolj skromnemu človeku za komaj par dni preživljanja. Oblastniki odlagajo rešitve tega vprašanja. Upokojencem so priskočili na pomoč Enotni sindikati, ki so sprožili že v decembru 1948 zahtevo po denarni pomoči vsem tržaškim upokojencem, ki naj bi jo prejeli tako dolgo, dokler ne bi bilo ugodno rešeno vprašanje povišanja najemnin. Enotni sindikati so toliko uspeli, da je bila ustanovljena po predsedstvu cone posebna komisija, ki je tudi izdelala načrt za predvideno povišanje prejemkov tržaških upokojencev. Kljub neštetim urgencam pa ni bilo doslej nobenega odgovora na ta načrt. To vprašanje je tem resnejše, ker je povezano s problemom zaposlitve mladih moči, saj si bo vsakdo premislil kljub prekoračenju službenih let zapustiti službo, ker ga čaka na stara leta beraška pokojnina, ki mu ne da ne živeti, ne umreti. Tržaško delavstvo pomaga s svojimi skromnimi sredstvi pri podpiranju velikega števila tržaških upokojencev in brezposelnih. Čas je že, da rešijo tržaški oblastniki to pereče vprašanje, ki ne dopušča nobenega odlašanja ter zavlačevanja.

Dr. A. Kirschbaum
Dra. Maria Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7387

DOCTOR
HINKO HALPERN
Specijalist notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C
T. A. 32 - 0285 in 0829

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 T. A. 50-2845

Juan Sopic e hijo
HORMIGON ARMADO
Coronel Domínguez 244
T. A. 652 - 0244
VILLA MADERO

RAZNE NOVICE

Po sporazumu med jugoslovanskimi in italijanskimi oblastmi je bil vzpostavljen osebni promet med obema obmejnima pasovoma in sicer na podlagi posebnih imenskih dovoljenj, ki jih izdaja na italijanski strani policijski odsek v Gorici odnošno v Krminu.

Delegaciji Demokratične fronte iz Jamelj je obljubil goriški prefekt, da bodo volitve konec aprila ali prve dni maja. O izpolnitvi obljube ni ne duha ne sluha. — V Jamljah imamo petrazredno osnovno šolo s 65 otroki. Vsek pet razredov ima skupno samo štiri ure pouka na dan.

Financarji iz Jamelj in Doberdoba lovijo ribe v doberdobskem jezeru, ne da bi imeli za to dovoljenje. Ljudstvo terja, da se prepreči nedovoljen ribolov.

V Pevmi je umrl Mohor Dominko, ki je v mladih letih bil v službi pri Gaberščekovi goriški tiskarni kot stavec. Pokojni Dominko je bil delaven član vseh slovenskih organizacij.

V Doberdobo so ustanovili osnovno šolo za 7 italijanskih otrok. Odvzeli pa so eno učilnico slovenski šoli, ki šteje 130 otrok.

V Števerjanu napeljujejo električno luč preko Grojne. Naši kmetje so pokazali dobro voljo s tem, da so se obvezali, dati po en drog in delati en dan prostovoljno.

V Petejaku v Slovenski Benečiji je umrla 77-letna Lojzka Mašera, ki je vzgojila 17 otrok v ljubezni do napredka in slovenskega jezika. Vztrajno je podpirala partizanske boje.

Iz Trémuna v Slovenski Benečiji morajo naši ljudje v francoske in belgijske rudnike, ker je popolnoma propadla domača obrt izdelovanja posebne vrste grabel za seno in travo.

Iz Italije so izgnali znanega slovenskega pesnika in sodelavca pri slovenskih naprednih listih Ludvika Zorzuta iz Gorice.

V Medanah v Brdih je umrl starosta slovenskih Brd, posestnik Jožef Gradnik. Učakal je visoko starost 95 let. Pokojnik je bil oče slovenskega pesnika Alojzija Gradnika. Svoja pripovedovanja je črpal iz bogate zakladnice svojega spomina.

V Štandrežu je umrla Marija Rusijan, žena gradbenega podjetnika. Uživala je spoštovanje vseh domačinov.

Pri Šentpetru pri Nadiži so hoteli slovenski mladinci igrati nogomet. Orožniški brigadir je zaradi tega pozval k sebi zastopnika Demokratične fronte Slovenije ter ga opozoril, da nimajo mladinci vstopa na igrišče. Kaj je s tistimi lepimi demokratičnimi frazami?

V Skrutovem v Slovenski Benečiji so pričeli z napeljavo vodovoda. Žal pa načrt ne ustreza potrebam naše vasi.

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
PODGORNIK FRANC
Warnes 2113 La Paternal

KROJAČNICA
Franc Melinc
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356
Buenos Aires

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

A. SKRBEC:

Zadružni praznik

Na svojem letnem zasedanju 1928. leta je Mednarodna Zadružna zveza v Parizu sklenila praznovati vsako prvo soboto v mesecu Juliju zadružni dan, kateri se praznuje po celem svetu.

Za ta dan so vsi pravi zadružniki ter prijatelji zadružnega pokreta, pripravijo, da svoje zadružne ideje prenesejo na čim večje in širše polje, ker želijo, da bi le-te spoznali vsi, ki so potlačeni in iskoriščani. Zavedajo se, da je zadružno gibanje edina pot, katera vodi do bratsva, enakosti blagostanja in mirnožitja med ljudstvi, državam in vsem delovnim svetom. Prekrasno geslo "vsi za enega in vsak za vse" doseže ta dan posebno veljavnost. Saj se nešteto ljudi bori za njega uspeh, kateri ne iščejo nobenih zasebnih koristi, ampak samo dobrobit soljudi, katerim bi radi pokazali pot do blagostanja in katerim bi radi pokazali, kdo so njihovi brezvestni izkoriščevalci, katere se lahko izluščijo iz družbe, samo, ako se vsi iskoriščani združijo. Trudijo se jim dokazati, da le v izboljšanju in izobrazbi najdemo pot in ne s kakimi lepimi besedami, katere izreka samo tisti, ki žele, da delavne mase ostanejo že vedno v neznanosti in zaostalosti, ker tako se dajo lepše iskoriščati.

Ko smo lansko leto ob tej priliki nekoliko pregledali svetovno zadružništvo, smo pokazali, kako so ga začeli zatirati in ovirati v takozvanih "demokratičnih" državah. Letos pa moramo na žalost ugotoviti, da je začelo že nazadovati in to: prvič, ker ga ovirajo, na drugi strani pa, ker se ljudstvo premalo zanima in veruje samo v lepe besede in Mashalove plane, kateri so pa že pokazali, da ne morejo rešiti človeštva iz krempljev kapitalizma, ako se samo ne odloči na drugo pot. Zastarelo mišljenje "bomo videli" in "bo že bolje", je propadlo. Človek si mora sam pomagati, ako hoče, da mu bo Bog pomagal.

Vse drugače pa je v državah ljudskih demokracij, kjer so na zadružni podlagi izluščili vse truste in posameznike, kateri so živeli na plečeh delavnih ljudi. V Rusiji na primer ne obstoja več privatna trgovina. Vsa je v rokah državnih ustanov ali pa zadružnih podjetij. V ostalih vzhodnih deželah je v popolnem razvitku isti način gospodarstva, ki se razvija v

duhu zadružnih idej. Posebno pa napreduje zadružništvo v naši domovini, kjer je padla privatna trgovina skoro na nič, ali bolje rečeno na 5%, vse ostalo imajo v rokah država in zadružne trgovine. To je v smislu potrošnje (konsuma) blaga, kar se pa tiče proizvodnje, je napredek v zadnjem letu bil naravnost neverjeten.

Najprej so bile industrijske delavske skupine, ki so razumele, da je z novo Jugoslavijo prišel tudi novi čas. Zato so bili ustanovljeni delavni kolektivi v vseh tvornicah in večjih delavnicah. Le-ti so se spremenili v konkurentne med seboj, kdo bo več napravil, in to tekmovanje je rodilo veliko zanimanja za delo, katero je prineslo skupnosti večjih koristi.

Kmetstvo delavstvo, in še posebno mali in srednji kmetje, so pa nekoliko od strani gledali na kolektivizacijo. Njim je bilo treba najprej dokazati namen in pomen OBDELOVALNIH ZADRUG, še le potem so pristopili k skupnemu obdelovanju. Njih trdo delo, kot posamezniki, ni rodilo pravega uspeha. Skupno pa in z novimi obdelovalnimi sredstvi je doseglo velikanske uspehe. In prav to jih je napotilo, da so prevzeli idejo skupnega zadružnega obdelovanja, kot princip in cilj. Koncem leta 1948. je bilo v naši državi 1200 obdelovalnih zadružnih skupin. Treba posebej poudariti, da so se iste borile v prvih letih z neštevilnimi težkočami, a prebredle so prve začetke, in pokazale so vsem ostalim poljedelcem prdnost skupnega obdelovanja. Zato je zvezna vlada, kakor tudi ostale vlade Ljudskih Republik v začetku tega leta napravili potrebno, da se ustanove nove Obdelovalne zadruge. Ta kampanja je rodila prav nepričakovane uspehe. Iz 1200 Obdelovalnih združenj se je število koncem maja 1949 povzpelo na 4800. Vsi mali in veliko srednjih kmetov je pristopilo v zadruge, katere bodo kot vzor kazale pot vsem ostalim kmetom, da je skupno obdelovanje boljše kot posamezno. Tako bodo pridelki boljši in enotni, produkcija pa večja, kar se prav za prav zaslučuje. Industrijsko in mestno prebivalstvo bo s tem imelo več prehrane in zato lahko še več produciralo, kar bo zagotovilo, da bo petletni načrt v Jugoslaviji popolnoma uspel in prinesel delovnemu ljudstvu boljšo bodočnost.

TOVARNA POHISTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0134

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNIK
Tinogasta 5206

Franc Štekar
STAVBINSKI PODJETNIK
Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

STAVBENI KOVAČ
FRANC ČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383
RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF
Añasco 2622

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67 - 6250
Buenos Aires

SLOVENSKA JURIDIČNA
PISARNA
Odškodnine, Odslovitve, Nezgode,
Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Urardne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
(Nasproti Obelisku) Escritorio 823
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Recreo "Europa"
Pripraven za nedeljske islete v Tigro.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj!
L a s t i n i k a
BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carapachay

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSORCIO DE LA VOZ ESLOVENA

ZANIMIVOSTI

Praktični nasveti

Da odstranimo vodni kamen iz ponev in drugih posod, kuhamo v njih močan kis ali zgoščeno očetno kislino in pazimo, da sega tekočina tako visoko kot plast kamna, nakar vodni kamen z lahkoto odstranimo.

Dežni madeži nastanejo le tedaj na obleki, če je obleka zaprašena ali deževnica umazana; v tem primeru zadostuje bencin ali kaka voda za odstranjevanje madežev. Na svilenih tkaninah, na klobukih, na suknu itd. naredi madeže tudi čista voda; ti madeži pa se izgube, ako jih

ovlažimo in prelikamo; če to ne zadostuje, moramo dodati vodi redke raztopine arabskega gumijske ali žganja.

Da ni platnu primešana bombaževina, spoznaš, če kaneš na kosček platna kapljo črnila, če se črnilo razlije v dve nasprotni smeri, je v platnu tudi bombaževina, če se pa črnilo razširi enakomerno na vse strani, je platno iz čistega lanu.

Čebula v zdravilstvu

Čebulo zelo dobro poznamo v kuhinji, vse premalo pa jo uporabljamo kot zdravilo.

V čebuli je izredna zdravilna moč, če jo redno uživamo, postanemo odporni zoper gripo.

Čebulin sok je uspešno zdravilo zoper kašelj in hripavost; napravimo ga tako, da denemo v steklenico s širokim grlom narezano čebulo, jo potresemo s sladkorjem ter postavimo vse na topel prostor. Tekočino, ki se po več urah napravi, damo bolniku po žlicah in učinek je viden že po kratkem času.

Čebula je tudi dobro zdravilo za gnojne oteklince; zavežemo si jo velik kos na oteklo mesto in čez noč se nam tvor zmešča; če je treba to tudi ponovimo, čebula hladi ter pospešuje naravno zdravljenje.

Čebula je uspešno zdravilo tudi za trebuh in želodec; razkužuje in pospešuje prebavo.

Čebelin in osin pik ne pustita zlih posledic, če ranico takoj natremo s čebulovim sokom; v vsaki kuhinji bi torej morali redno uporabljati čebulo.

Na vzhodu je čebula znano sredstvo proti izpadanju las: goja mesta in lasišče kom, ki ga pripravljajo na ta način, da vmešajo čebulin sok v francosko žganje, si natro z razrezano čebulo ali pa s soljo. Tudi bradavice in kurja očesa zatira čebula; v ta namen moramo dati čebulo za tri do štiri dni v kis, nakar po prerežemo, olupimo in privežemo s platneno obvezo na kurje oko. Če to več dni ponavljamo, omešča čebulin sok trdo kožo tako, da se da kurje oko izdreti tudi s korenino.

Čebulina voda je dobra tudi zoper gliste. Narezano čebulo denemo čez noč v vodo, zjutraj pa jo precedimo. ni so zaradi tega takoj protestirali pri županu.

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Antor
Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
STANKO MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-4957

RESTAURANT
MIRO MERKUŽA
LORIA 472

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-8112

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Kadar se želite naučiti čistega kordobskega zraka in se v miru odpočiti, obrnite se na
Hostería "LOS ALPES"
lastnik Peter Jonke Rio Ceballos Cordoba
Postrežba izvrstna in zmerne cene

Ferdinand Cotič
Trgovina z železino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

PRODAJALNA - TOBAKARNA
Prodaja raznih časopisov, revij, slaščic ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.
VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Beiró 5709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Krojačnica
LEOPOLD UŠAJ
Avda. FRANCISCO BEIRO 5380, Dep. 2
T. A. 50-4542
VILLA DEVOTO

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban
WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal
T. A. 59 - 9357

Bar 'Munich'
Peter Rojc
Especialidad en Repostería
Té-Copetines
a una cuadra del barrio
VILLA DEL LAGO - CORDOBA

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIC
Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires
T. A. 50 - 8228

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE
RUDOLF KOMEL
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
Pripravni prostori za kroglanje
JANKO POLIAK
MUNRO
Ituzaingo 4267

RESTAURACIJA
"PRI ŠKODNIKU"
Kroglišče in Keglišče
Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN
"TRIESTINA"
Lastniki:
KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

RADIO
Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje
JAKOB KREBELJ
CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest
Tel. šte. 54 - 4650

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509
Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández
Avda. Feo. Beiró 5399 - U. T. 50 - 8569

Stavbinska Kovača
G. STAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida, FCCA

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"
PETER JONKE
Lastnik:
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
PASOS LOS ANDES - RIO CEBALLOS
CORDOBA

ZELEZOBETONSKO PODJETJE
FRANC URŠIČ
Mercedes 1764 T. A. 69 - 1567
Buenos Aires

Tiskarna "Córdoba"
Tiskarsko podjetje naših rojakov
Ferfolja, Baretto & Paškulin
Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela
BUENOS AIRES
Gutenberg 3360 T. A. 50 - 3036
Naproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

Krojačnica Stanislav Maurič
VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK
TRELLES 2642 T. A. 59 - 1232

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV
JOSE BONIFACIO 663 BUENOS AIRES
Talleres Gráficos "CORDOBA" - Gutenberg 3360 - 7-VII-1949

ATENCION

SEÑORES COMERCIANTES — INDUSTRIALES — CONTRATISTAS

¡Evitense inconvenientes e intranquilidades!

El momento actual EXIGE a Vds. tener vuestras operaciones CONTABILIZADAS a fin de evitarles incertidumbre ante la presencia de INSPECTORES DEL ESTADO y la posterior aplicación de MULTAS difíciles de apelar por falta de LIBROS COMERCIALES.

Nuestra antigua experiencia puesta al servicio de Vds. regularizará amplamente vuestra situación ante REDITOS JUBILACIONES, AGIO, ACTIVIDADES LUCRATIVAS, IMPUESTO AL APRENDIZAJE, ETC.

¡CONSULTENOS!

Director **FELIX JAMSECH** Contador

Thames 2220 Dto 2

Capital Federal